

DOI [https://doi.org/10.32405/2218-7650-2020-13\(42\)-140-169](https://doi.org/10.32405/2218-7650-2020-13(42)-140-169)
УДК 378.091.12.018.43:004:001.8:61

Лопіна Наталія Андріївна,
кандидат медичних наук,
методист першої категорії,
Харківського національного медичного університету.
Харків, Україна.
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-0956-1547>
nataliia.lopina@gmail.com

РЕЗУЛЬТАТИ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «ОСНОВИ МЕТОДОЛОГІЇ РОЗРОБКИ ЕЛЕКТРОННИХ КУРСІВ У СФЕРІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»

Анотація. У статті обговорено необхідність проведення курсів підвищення кваліфікації викладачів закладів медичної освіти з використання новітніх інформаційно-освітніх технологій, зокрема платформи дистанційного навчання, базуючись на загальнодержавній стратегії розвитку медичної освіти та потреби у безперервному фаховому розвитку медичних працівників. Проаналізовано досвід вітчизняних закладів медичної освіти щодо проведення підготовки, перепідготовки медичних педагогів. Представлено структуру електронного навчального курсу «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти», що було розроблено для підвищення кваліфікації викладачів закладу вищої медичної освіти в умовах пандемії COVID-19 у світі. Практична значущість курсу полягала у створенні курсантами власноруч створених курсів з негайною імплементацією їх в освітній процес для його забезпечення під час впровадження дистанційного навчання. Детально охарактеризовано методи навчання, а також засоби контролю електронного навчального курсу. Приведено результати курсу з урахуванням анкетування викладачів. Базуючись на проведенні кількісного та якісного моніторингу на платформі дистанційного навчання приведено аналіз кількості електронних навчальних курсів, які було розпочато створювати кафедральними колективами, дані по впровадженню автоматизованого тестування в освітній процес. Відповідно до анкетування викладачів електронний навчальний курс отримав позитивне оцінювання, а його результати потенціювали запровадження новітніх технологій викладання, розвиток та впровадження дистанційного формату навчання на

загально університетському рівні.

Ключові слова: безперервний фаховий розвиток медичних працівників; медична освіта; підвищення кваліфікації педагогів закладів вищої медичної освіти; програма підготовки медичних педагогів; електронний навчальний курс; методологія розроблення електронних навчальних курсів.

1. ВСТУП / INTRODUCTION

Постановка проблеми. Загальнодержавна стратегія розвитку медичної освіти полягає у необхідності безперервного фахового розвитку медичних фахівців. Модернізація вищої медичної освіти може відбуватися за допомогою впровадження новітніх інформаційно-освітніх технологій у навчання, що дозволить лікарю навчатися впродовж життя без відриву від основної діяльності. Якість надання медичної допомоги населенню залежить від якості підготовки медичних працівників. З огляду на вищезазначене постають проблеми підготовки та перепідготовки самих викладачів закладів медичної освіти. Насамперед це стосується використанням сучасних інформаційно-освітніх веб-технологій та підготовки якісного навчального контенту в різних сферах медичної освіти. Програми навчання викладачів закладів медичної освіти із застосування інформаційно-освітніх технологій на загальнодержавному рівні відсутні. Особливо актуальним є проведення онлайн тренінгів підвищення кваліфікації викладачів закладів вищої медичної освіти та розроблення комплексних електронних курсів, що дозволить реалізувати викладачам ефективний супровід додипломного та післядипломного етапів медичної освіти.

Онлайн тренінги підвищення кваліфікації для викладачів закладів медичної освіти відсутні. З огляду на впровадження дистанційного формату навчання у закладах медичної освіти у зв'язку з пандемією COVID-19 у світі постає актуальним побудова тренінгів підвищення кваліфікації з використання інформаційно-освітніх технологій, зокрема платформи дистанційного навчання, в освітньому процесі та створення сучасного освітнього контенту, електронних курсів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Впродовж останніх років ряд вітчизняних авторів у своїх публікаціях наголошують на необхідності впровадження інноваційних інформаційно-освітніх веб-технологій в медичну освіту [1, с. 3], [2, с. 477], [3, с. 67] обґрунтовувалась необхідність впровадження SMART-технологій у модернізацію післядипломної освіти

[4, с. 236], щоб відповідало реалізації Європейських стандартів вищої освіти [5, с. 55]. Досвід використання та впровадження інформаційно-освітніх веб-технологій для забезпечення медичної освіти широко обговорювався в авторських публікаціях попередніх років [6, с. 87], [7, с. 531], [8, с. 225], [9, с. 226], [10, с. 1–36], [11, с. 68], [12, с. 63], [13, с. 1–84], [14, с. 10], [15, с. 43].

Проаналізовано досвід вітчизняних медичних освітніх закладів щодо проведення підготовки, перепідготовки медичних педагогів. О. Фурик, І. Юрченко аналізували роль тьютора у проблемно-орієнтованому навчанні в галузі медичної освіти, підкреслюючи зміну ролі викладача у сучасних умовах з переважанням його координаторської функції [16, с. 166]. С. Напалков в своїй публікації наголошує про необхідність технологічного оновлення підготовки сучасного педагога [17, с. 833]. М. Рожко та співавтори характеризували діяльність навчально-тренінгового центру для викладачів з метою підвищення професійної, мовної компетентності та володіння сучасними інноваційними технологіями навчання [18, с. 65]. Ю. Вороненко та співавтори сформувавши напрями, за якими слід проводити розвиток викладачів вищої медичної школи, та вони не відображують необхідність підвищення професійної компетентності викладачів в сфері інформаційно-освітніх технологій [19, с. 10]. У попередніх авторських публікаціях розглядалася програма підвищення кваліфікації педагогів закладів вищої медичної освіти з використання інформаційно-освітніх веб-технологій в медичній освіті [12, с. 60–67], яка і слугувала підґрунтям для розроблення програми пілотного дистанційного курсу підвищення кваліфікації викладачів закладів медичної освіти «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти». У своїй публікації І. Соколова охарактеризувала професійний розвиток викладачів медичного університету: досвід використання навчальної платформи MoodleCloud [20, с. 29–37].

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ / AIM AND TASKS

Мета статті – продемонструвати результати пілотного дистанційного курсу «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти», який проводився для підвищення кваліфікації викладачів закладів вищої медичної освіти з використання інформаційно-освітніх веб-технологій з урахуванням сучасних тенденцій розвитку освіти та потреб охорони здоров'я.

Відповідно до зазначеної мети у статті поставлено такі **завдання**:

- описати технологію проведення тренінгу підвищення кваліфікації в електронному навчальному курсі;

- деталізувати напрями основних тем електронного навчального курсу;
- охарактеризувати структуру курсу після запровадження дистанційного формату навчання;
- привести динаміку долучення викладацького складу ХНМУ до навчального курсу підвищення кваліфікації;
- привести результати анкетування викладачів після проведення тренінгу підвищення кваліфікації;
- охарактеризувати результати імплементації електронного навчального курсу з підвищення кваліфікації викладачів.

3. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ / THE THEORETICAL BACKGROUNDS

Програма підвищення кваліфікації викладачів закладів медичної освіти розроблювалася ще в 2019 році та була апробована на окремій кафедрі, в 2020 році проведено суттєве доопрацювання та її імплементація на загально університетському рівні в умовах переходу до дистанційного формату навчання у відповідності до попередніх авторських напрацювань (Авторське свідоцтво № 89366 «Програма підвищення кваліфікації педагогів закладів вищої медичної освіти з використання інформаційно-освітніх веб-технологій (приклад для клінічної кафедри)», 05.06.2019.

4. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH METHODS

Проведення онлайн опитування викладачів за допомогою автоматизованого анонімного анкетування, якісний та кількісний моніторинг стану дистанційного навчання на платформі дистанційної освіти з підрахунком:

- загальної кількості курсантів курсу підвищення кваліфікації;
- загальної кількості кафедр, залучених до створення електронних навчальних курсів;
- загальної кількості електронних курсів;
- кількість кафедр, що почали запроваджувати автоматизоване опитування за допомогою тестування на платформі дистанційного навчання.

5. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH RESULTS

5.1. Опис процесу імплементації електронного навчального курсу. Мета курсу «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти» полягала у вивченні основ методології розроблення

електронних курсів у сфері медичної освіти, вивченні основних принципів сучасної дистанційної освіти, основ створення якісного навчального контенту, опанування практичними навичками роботи на платформі дистанційного навчання для забезпечення додипломного та післядипломного етапів навчання. Велику увагу було приділено саме навичкам розроблення електронних курсів у сфері медичної освіти та практичним результатам курсу. За практичний результат навчання було прийнято вважати власноруч розроблений кожним викладачем електронний курс на платформі дистанційного навчання Харківського національного медичного університету (ХНМУ). Основою для створення викладачами електронних курсів було запропоновано використання робочої програми відповідної дисципліни з урахуванням аудиторії слухачів (студенти – англomовні, вітчизняні, російськомовні, бакалаври, магістри, інтерни, доктора філософії, лікарі практичної охорони здоров'я, що проходять тематичне удосконалення на відповідних кафедрах). За електронний курс, що рекомендовано викладачам створювати в рамках виконання домашніх завдань у курсі «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти», було рекомендовано вважати завершений розділ дисципліни, який поєднує у собі декілька тем, пов'язаних між собою логічною послідовністю, і завершується підсумковим контролем. Курсантам курсу – викладачам ХНМУ було рекомендовано проходження 20 тем навчального курсу, які містили початкові матеріали по основним чотирьом напрямкам:

- 1) основи методології розроблення електронних навчальних курсів;
- 2) сучасні тренди дистанційної освіти;
- 3) навички роботи на платформі дистанційного навчання Moodle;
- 4) особливості реалізації медичної освіти у дистанційному форматі.

У навчальному електронному курсі було надано детальні теоретичні відеолекції та практичні відеоскринкасти. Закріплення кожної теми перевірялося розробником та автором курсу через додані практичні завдання до кожної теми курсу. Крім того, курсантам надавався зворотній зв'язок та відповіді на запитання впродовж проходження навчального курсу. Рекомендований темп проходження курсу становив 2 теми на тиждень, що складає 2–3 місяці навчання. Кінцеві цілі вивчення курсу полягали у підготовці педагогічного колективу ХНМУ для впровадження дистанційного формату навчання та забезпечення змішаного формату навчання з використанням закритого навчального середовища – платформи дистанційного навчання.

До проходження курсу підвищення кваліфікації «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти» було залучено 70 кафедр Харківського національного медичного університету. Наприкінці січня 2020 року проведено реєстрацію 120 курсантів-викладачів, яких було призначено на кафедрах як відповідальних осіб за впровадження дистанційного формату навчання. 03 лютого 2020 року 120 викладачів курсантів приступили до навчання у курсі «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти». У зв'язку з пандемією COVID-19 у світі, запровадженням карантину та переходом ХНМУ на дистанційне навчання у березні 2020 року кількість викладачів-курсантів курсу підвищення кваліфікації та інтерес до методичних навчальних матеріалів курсу «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти» починає стрімко збільшуватися (рис. 1).

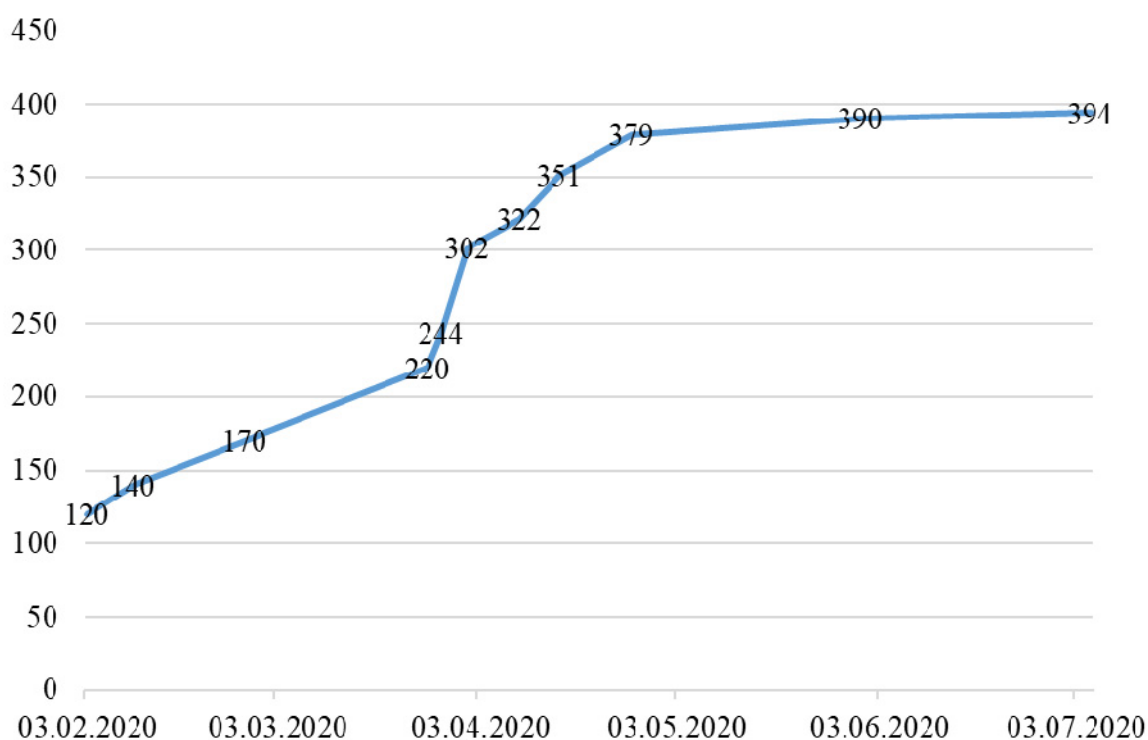

Рис. 1 Динаміка долучення викладацького складу ХНМУ до навчального курсу підвищення кваліфікації «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти» у платформі дистанційного навчання ХНМУ

Кількість викладачів ХНМУ, зареєстрованих у курсі «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти» станом на початок липня 2020 року становила 394 курсанти.

До березня 2020 року курс «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти» розроблювався як поєднання вступної теми з 20 навчальними темами. Станом на березень 2020 року частина педагогічного колективу вже навчалася у курсі підвищення кваліфікації викладачів з лютого місяця 2020 року, а частина на той момент ще не розпочала навчання. Тому рівень базових знань серед викладацького колективу ХНМУ станом на березень 2020 року суттєво різнився поміж собою, що обумовлювало необхідність гетерогенного диференційованого підходу та розроблення адаптивного формату навчання для подальшого проведення тренінгу серед викладачів ХНМУ. З огляду на запровадження дистанційного формату навчання у березні 2020 року проведена побудова адаптивного формату навчання у курсі «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти» з огляду на необхідність форсованого швидкого впровадження педагогічного колективу ХНМУ і негайної імплементації у педагогічний процес результатів навчання у курсі для забезпечення навчального процесу у закладі вищої медичної освіти на період карантину.

Для цього базову структуру курсу було розширено наступними блоками:

Інформаційний блок (важливі повідомлення, відповіді на запитання педагогічного колективу в перші тижні впровадження дистанційного навчання у відеоформаті, відеозвернення, відеопояснення, скринкасти, а також мотивуюче відео по успіхам педагогічного колективу ХНМУ).

Блок «Карантин», де було представлено основні теми навчального курсу без блокувань та необхідності виконання домашніх завдань. У даному блоці було розміщено усі необхідні відеолекції для негайної імплементації результатів навчання задля забезпечення дистанційного формату навчання на період карантину.

Безпосередньо навчальний курс «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти», який складається із вступної теми та 20 тем для послідовного проходження курсу з необхідністю виконання домашніх завдань, контролем розробника курсу та тренера курсу Н. Лопіної, та отримання від неї постійного зворотного зв'язку на запитання та поради щодо створюваних викладачами курсів.

Додаткові відеолекції, які містили додаткові знання та навички роботи по створенню електронних курсів, приклад опису програми електронного навчального курсу.

Блок «Державний комплексний іспит та екзаменаційна сесія», присвячений підготовці педагогічного колективу ХНМУ для проведення державного комплексного іспиту та екзаменаційної сесії 2019/2020 років у

дистанційному форматі.

Станом на початок липня 2020 року навчання у курсі «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти» завершило 89 викладачів ХНМУ.

5.2. Результати анкетування викладачів курсантів курсу «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти» після завершення навчання.

В анкетуванні викладачів курсу після завершення навчання станом на початок прийняло участь 89 викладачів. Всі респонденти – 89 осіб (100%) підтвердили, що інформація, надана в електронному курсі була для них корисною.

Більшість респондентів – 88 осіб (98,88%) підтвердили, що їм було зручно працювати в електронному курсі, один викладач відмітив що працювати в електронному курсі було не зручно (1,12%) (рис. 2).

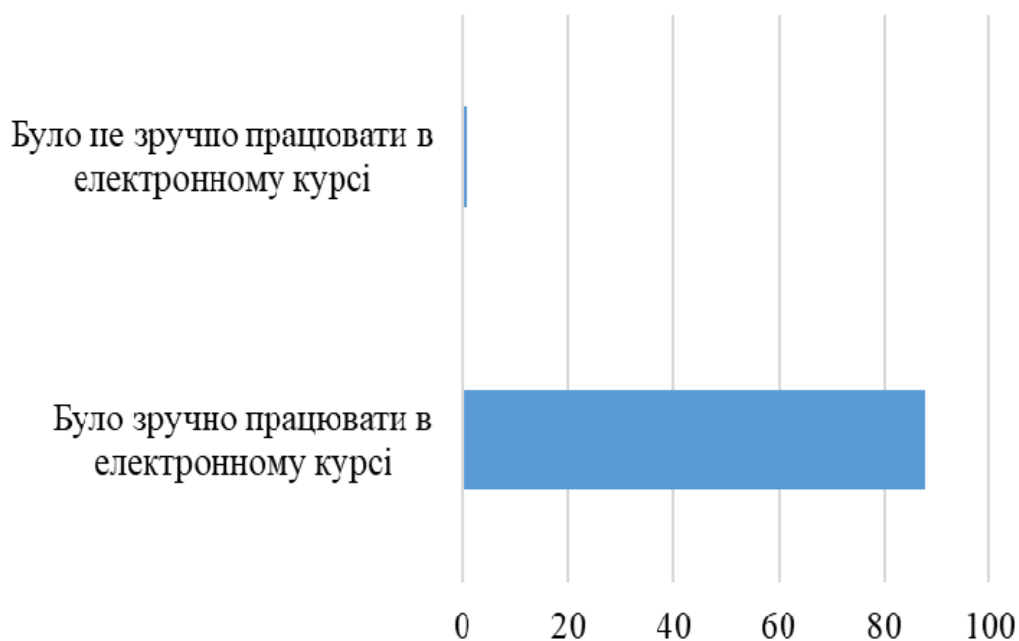

Рис. 2 Зручність роботи в курсі

Більшість викладачів – 88 (98,88%) підтвердили, що їх дисциплінувала необхідність здавання робіт на перевірку в кожній темі електронного навчального курсу, для одного викладача (1,12%) наявність необхідності здавання робіт не було корисним (рис. 3).

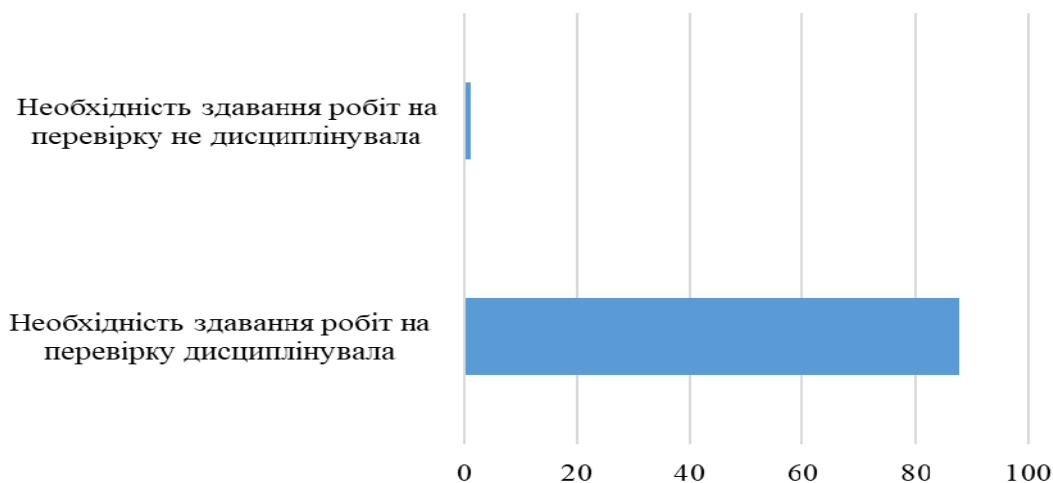

Рис. 3 Оцінка необхідності здачі робіт на перевірку

Більшість викладачів відмітили, що їм легко було сприймати інформацію, надану в електронному навчальному курсі – 72 респонденти (80,9%), складність відмітив один респондент (1,12%), середній рівень складності матеріалів курсу відмітило 16 осіб (17,98%) (рис. 4).

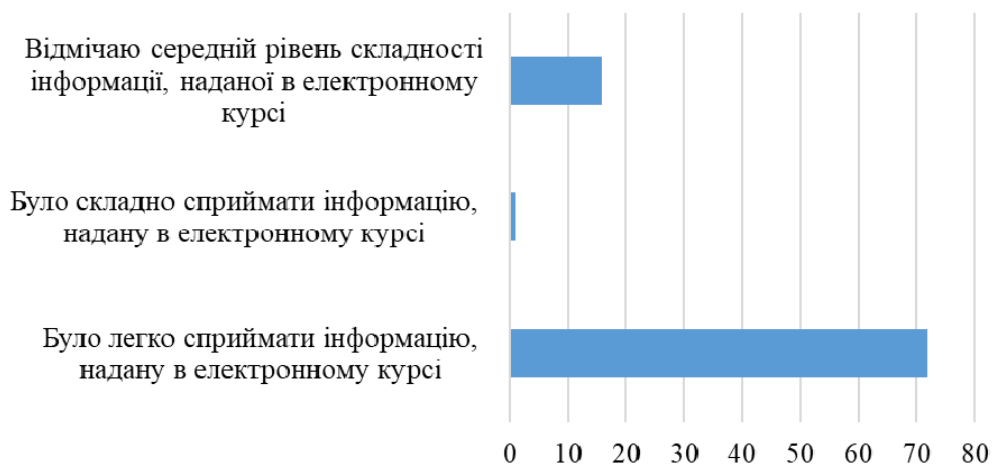

Рис. 4 Оцінка легкості сприйняття інформації у курсі

Більшість викладачів – 88 (98,88%) відмітили, що їм було зручно працювати в електронному навчальному курсі, одній особі (1,12%) було не зручно працювати в електронному навчальному курсі (рис. 5).

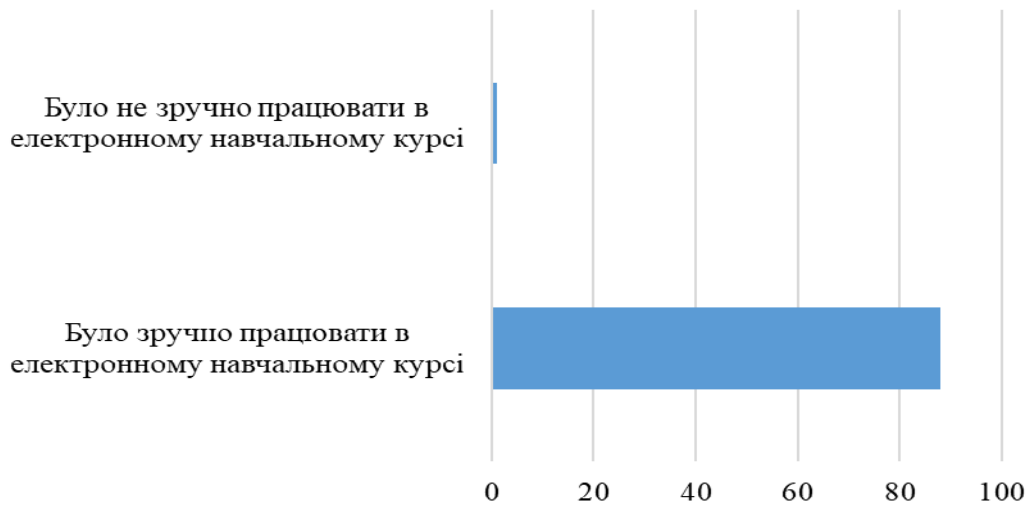

Рис. 5 Оцінка зручності роботи в електронному курсі

Більшість викладачів – 82 (92,13%) відмітили достатність матеріалу поданого у навчальному курсі щодо швидкої адаптації до роботи у дистанційному форматі на платформі дистанційного навчання, і 7 осіб (7,87%), щоб знайти відповіді на питання іноді зверталися до інших джерел, жоден респондент не відмітив, що навчальних матеріалів у курсі було недостатньо (рис. 6).

Рис. 6 Достатність матеріалів, викладених у курсі щодо роботи у платформі дистанційного навчання

Більшість викладачів – 84 (94,38%) відмітили достатність матеріалу поданого у навчальному курсі щодо методології розроблення електронних курсів, і лише 5 осіб (5,62%), щоб знайти відповіді на питання іноді зверталися до інших джерел (рис. 7).

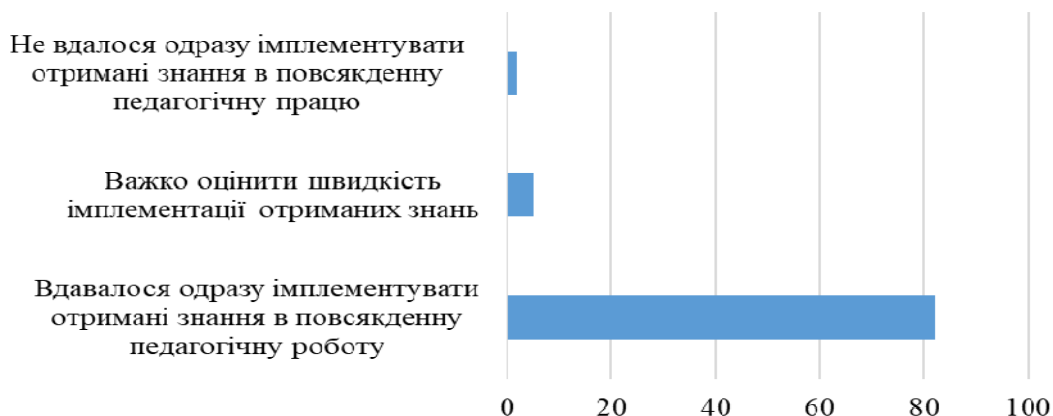
Рис. 7 Достатність методичної інформації щодо методології розроблення електронних навчальних курсів

Більшість викладачів – 86 (96,63%) відмітили, що їх навчання в електронному навчальному курсі було ефективним, 3 респонденти відповіли, що їм важко оцінити їх ефективність навчання в курсі (3,37%). Жоден респондент не відповів, що їх навчання було неефективним (рис. 8).

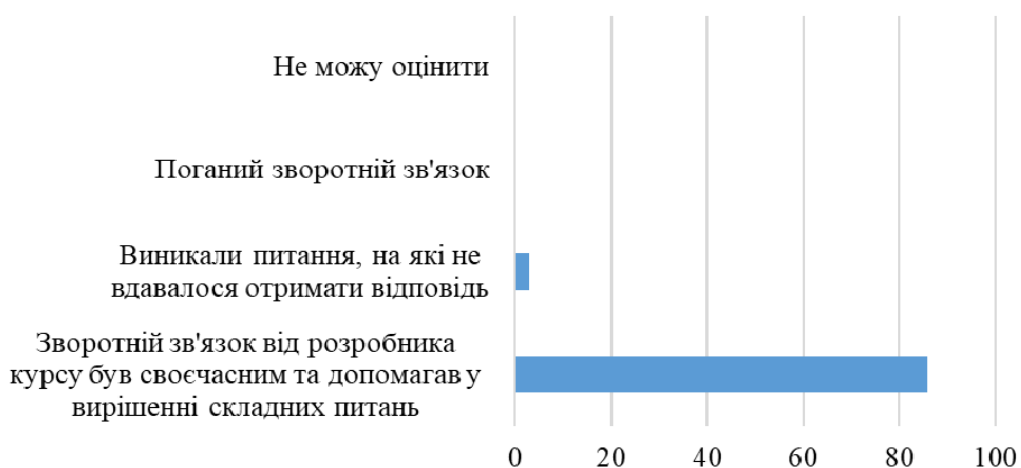
Рис. 8 Оцінка ефективності навчання у курсі

Більшості викладачів – 82 (92,13%), що проходили навчання у курсі вдалося одразу імплементувати отримані знання в повсякденну педагогічну роботу, 5 особам було важко оцінити швидкість імплементатії отриманих знань (5,62%), і двом – не вдалося одразу імплементувати отримані знання в повсякденну педагогічну працю (2,25%). (рис. 9).

Рис. 9 Оцінка імплементатії знань в педагогічну роботу

Більшість викладачів відмітили, що зворотній зв'язок від розробника курсу був своєчасним та допомагав у вирішенні складних питань – 86 (96,63%), 3 особи відмітили, що виникали питання, на які не вдалося отримати відповідь (3,37%) (рис. 10).

Рис. 10 Оцінка зворотного зв'язку від викладача курсу

Більшість викладачів – 86 (96,63%) відмітили, що часові витрати на навчання в курсі були раціональними, і троє відмітили, що часові витрати на навчання в курсі були не раціональними (3,37%) (рис. 11).

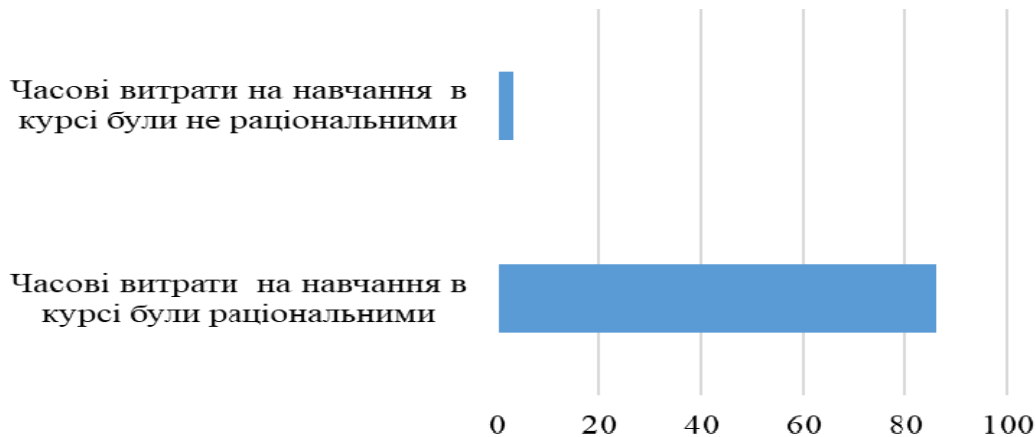

Рис. 11 Оцінка раціональності часових витрат на навчання у курсі

Оцінювалося користування викладачами матеріалами розблокованого блоку «Карантин». Більшість викладачів – 70 (78,65%), що завершили навчання у курсі відмітили, що користувалися матеріалами у блоці «Карантин», 19 респондентів не користувалися цим блоком (21,35%) (рис. 12).

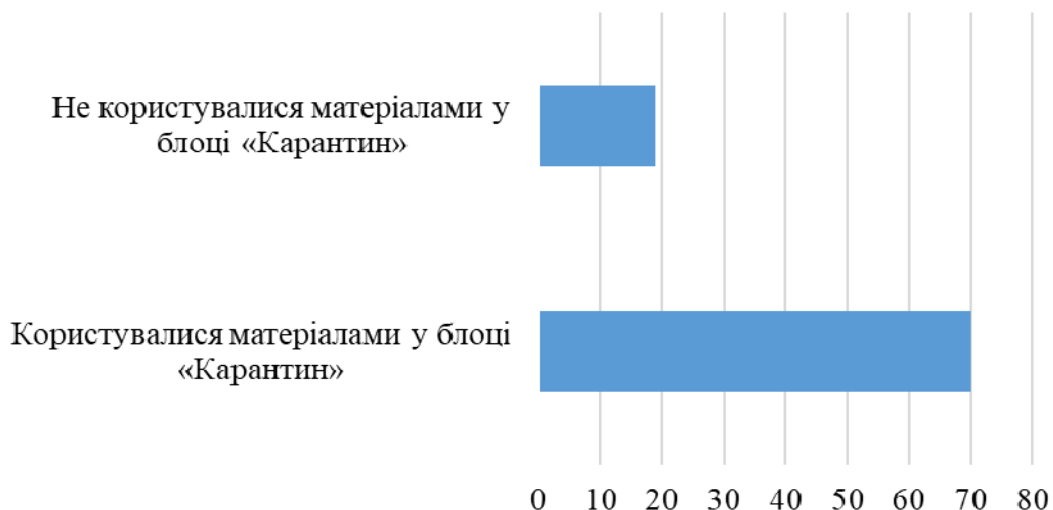

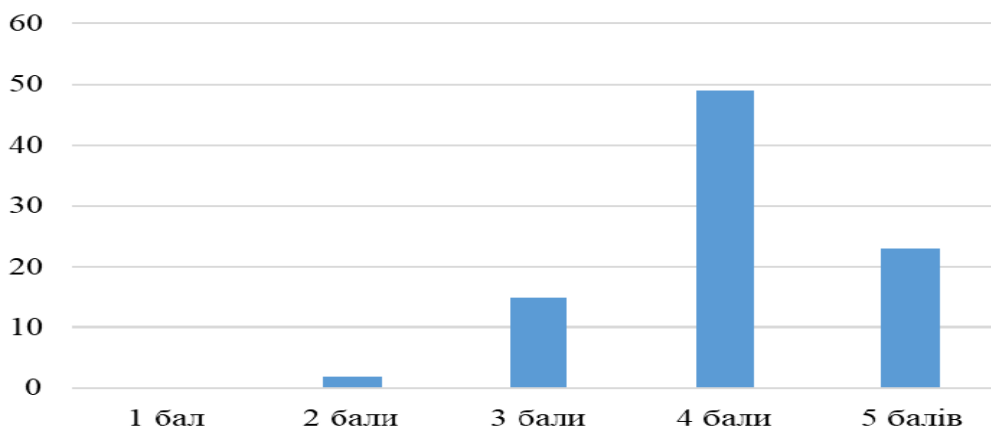
Рис. 12 Оцінка використання розблокованої теми «Карантин»

Більшість викладачів, що завершили навчання у курсі оцінили свій рівень знань щодо методології розроблення електронних курсів у сфері медичної освіти «Добре» – 48 (53,93%), 33 викладача – «Відмінно» (33,08%), 8 респондентів охарактеризували свій рівень знань як «Задовільно» (8,99%). Жоден викладач не оцінював свій рівень як «Незадовільно» (рис. 13).

Рис. 13 Оцінка рівня знань щодо методології розроблення електронних курсів у сфері медичної освіти

Викладачі оцінили позитивно зацікавленість студентів у впровадженні елементів дистанційного навчання у традиційну освіту. По 5-бальній шкалі, де 5 найвищий рівень зацікавленості: 1 бал – 0, 2 бали – 2 (2,25%), 3 бали – 15 (16,85%), 4 бали – 49 (55,06%), 5 балів – 23 (25,84%) (рис. 14).

Рис. 14 Оцінка викладачами зацікавленості студентів у впровадженні дистанційного навчання, де 5 – найвищий рівень зацікавленості

Більшість викладачів – 88 (98,88%) відмітили перспективним використання цього досвіду та елементів дистанційного навчання після відміни карантину при поєднанні з традиційною формою навчання. Один викладач (1,12%) не вбачав перспектив використання цього досвіду (рис. 15).

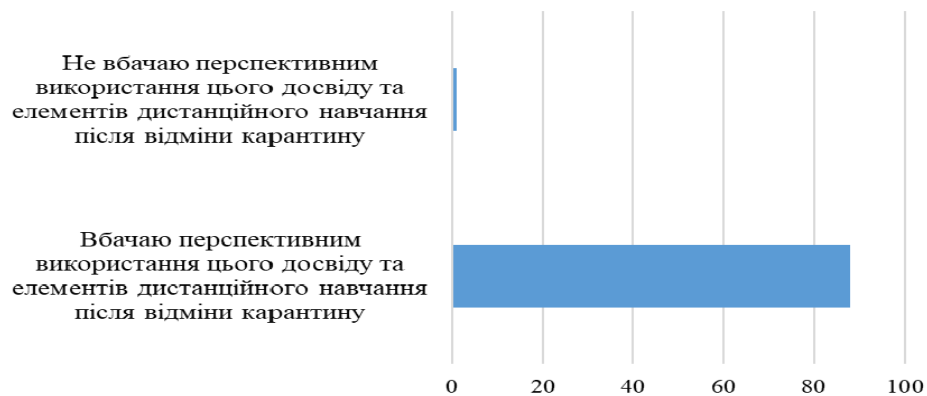

Рис. 15 Оцінка перспективності використання досвіду після завершення карантину

Усі викладачі 89 (100%) висловили бажання регулярно отримувати відеолекції, методичні матеріали та кращий досвід для можливості розвитку у використанні інструментів дистанційного формату навчання.

Частина викладачів – 27 (30,34%) висловила бажання мати досвід у якості спікера на методичних нарадах щодо подальшого впровадження дистанційного формату. 62 викладача відмітили, що поки що не готові до проведення методичних нарад (69,66%) (рис. 16).

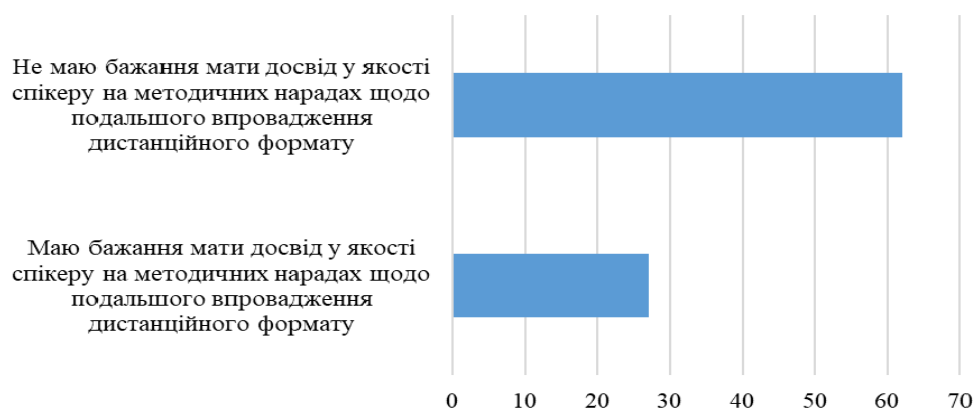
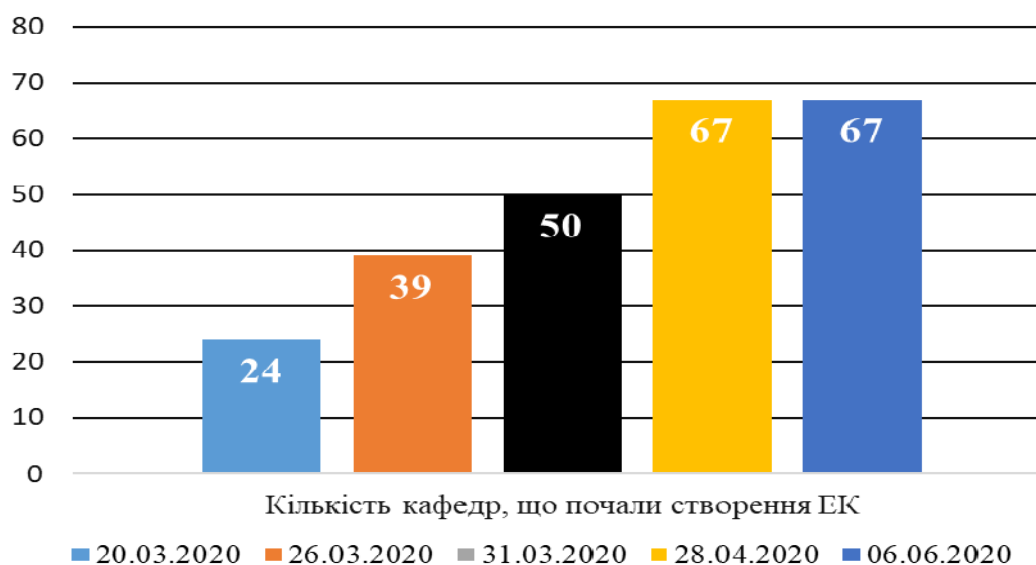

Рис. 16 Оцінка готовності ділитися досвідом на методичних нарадах

Також опитування мало відкриті запитання для отримання розгорнутих відповідей викладачів щодо їх оцінювання пройденого курсу. Викладачі відмічали достатність методичних матеріалів, високу професійність розробленого курсу, гарний цілодобовий зв'язок з розробником-куратором курсу, зручну структурованість матеріалу курсу, швидку зміну стратегії куратором курсу після запровадження дистанційного формату навчання з формуванням блоку «Карантин» і надання оперативної інформації на вимогу дня під час дистанційного формату навчання у зв'язку з пандемією COVID-19 у світі.

5.3. Результати курсу. Станом на червень місяць 2020 року 97% кафедр ХНМУ (67 кафедр) долучилися до створення електронних курсів на платформі дистанційного навчання. Процес залучення науково-педагогічного колективу в побудову освітнього процесу на платформі дистанційного навчання відбувався поступово (рис. 17).

Рис. 17 Динаміка залучення педагогічного колективу у створення електронних навчальних курсів на платформі дистанційного навчання ХНМУ

За допомогою створення електронних курсів викладачами ХНМУ реалізовувалося надання студентам методичного матеріалу, а також проведення оцінювання знань студентів у тестах та завданнях для забезпечення дистанційного формату навчання під час карантину.

5.4. Кількість курсів на платформі дистанційного навчання ХНМУ.

Під час проведення моніторингу стану дистанційної освіти на платформі дистанційного навчання ХНМУ оцінювалася кількість електронних курсів, що розроблюються, наявність автоматизованого тестування в електронних курсах кафедр, наявність екзаменаційних курсів, курсів диференційних заліків чи матеріалів для їх проведення в інших курсах, наявність електронних курсів для іноземних студентів, післядипломного навчання (спеціалізація, ТУ, інтернатура, доктора філософії, магістри).

Кількість кафедр, що проводили онлайн тестування на платформі дистанційного навчання постійно збільшувалася. Станом на початок квітня більше ніж 50% педагогічних колективів розпочали створення тестів, наповнення банку запитань на платформі дистанційного навчання та проводити онлайн тестування з отриманням перших оцінок студентів у свої електронні журнали. Станом на червень місяць майже всі педагогічні колективи долучилися до створення тестів, наповнення банків запитань свої електронних курсів, курсів КРОК, Державної атестації випускників та екзаменаційної сесії. Станом на початок червня 2020 року на платформі дистанційного навчання ХНМУ розпочато створення 1506 електронних курсів, 646 з яких кафедральні електронні курси з методичною інформацією для студентів (табл. 1, рис.18.). Усі електронні курси мають різне цільове призначення – навчальні електронні курси, курси тестування, екзаменаційні курси, організаційні курси, курси для проведення нарад, де розміщено вебінарні кімнати.

Таблиця 3

Кількість розроблюваних електронних курсів в платформі дистанційного навчання станом на початок червня 2020 року

Категорії платформи дистанційного навчання	Кількість електронних курсів
1	2
Державна атестація випускників	57
Поліклінічна практика 5 курс	12
Інструкції для студентів та викладачів щодо платформи дистанційного навчання	5
Факультети	598
Навчально-науковий інститут іноземних громадян	1
Навчально-науковий інститут післядипломної освіти	1
Навчально-науковий інститут якості освіти	3
Структурні підрозділи	11
COVID-19	3
Підготовка до КРОК	28

Продовження табл. 3

1	2
Бібліотека	1
Кафедральні категорії з урахуванням курсів для проведення вебінарів	716
Кафедральні категорії без урахування курсів для проведення вебінарів	646
Тренування «Мій перший курс»	70
Усього	1506

Рис. 18 Динаміка створення електронних курсів на платформі дистанційного навчання ХНМУ

На початок червня 2020 року в кафедральних категоріях розпочато створення 646 електронних курсів. 55 кафедр активно використовували автоматизоване тестування у створених електронних курсах, 64 кафедри надавали методичні матеріали студентам для забезпечення дистанційного формату навчання, 59 кафедр розпочали створення електронних навчальних курсів для іноземних студентів, 34 кафедри розпочали створення екзаменаційних курсів, курсів диференційних заліків чи матеріалів для їх проведення в інших курсах, 20 кафедр розпочали створення електронних курсів для забезпечення післядипломного навчання (спеціалізація, ТУ, інтернатура, доктора філософії, магістри).

Практична значущість курсу «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти» – завдяки впровадженню

електронних курсів у ХНМУ значну частину часу під час навчання майбутніми лікарями зможе бути використано на роботу в клініці та у симуляційному центрі ХНМУ, що дасть можливість забезпечити якість медичної освіти та підготувати більше конкурентоспроможних лікарів.

Економічний ефект курсу «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти» – підвищення ефективності навантаження на співробітників ХНМУ, делегування частини рутинних зобов'язань викладачів автоматизованим процесам системи дистанційного навчання, налагодження ефективної системи аналітики за навчанням за допомогою системи дистанційного навчання, підвищення якості навчальних матеріалів, можливість побудови практично-орієнтованого навчання.

Перспективний очікуваний результат курсу «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти» – якісна модернізація викладання, підвищення якості освіти у Харківському національному медичному університеті, підвищення конкурентоспроможності ХНМУ на ринку надання освітніх послуг у галузі медичної освіти, підвищення репутації ХНМУ.

5.5. Перспективи подальшого застосування електронного навчального курсу «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти».

Електронний навчальний курс «Основи методології розробки електронних навчальних курсів в сфері медичної освіти» зможуть проходити викладачі ХНМУ при необхідності, а ті що завершили навчання будуть мати змогу повертатися в навчальний курс при необхідності. Матеріали, розміщені у курсі, будуть доступні для викладачів, зареєстрованих на платформі дистанційного навчання.

Електронний навчальний курс «Основи методології розробки електронних навчальних курсів в сфері медичної освіти» зможе в подальшому використовуватися:

- для підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників ХНМУ;
- для підготовки нових співробітників ХНМУ.

Долучення до навчального курсу «Основи методології розробки електронних курсів у сфері медичної освіти» співробітників ХНМУ планується безперервно в якості підвищення кваліфікації викладачами ХНМУ з поступовим охопленням 100% викладацького складу задля розроблення ефективних електронних курсів для повного супроводження очного формату навчання відповідно до навчальних планів дисциплін, які викладаються в ХНМУ на додипломному етапі навчання з реалізацією змішаного формату навчання та розроблення електронних курсів для післядипломного етапу навчання

(електронні курси для лікарів-інтернів, докторів філософії, аспірантів, клінічних ординаторів, лікарів-курсантів курсів тематичного удосконалення). Також курс «Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти» може бути використано для проведення підвищення кваліфікації викладачів закладів медичної освіти на загальнодержавному рівні. Відповідно до проведеного завершального опитування викладачі оцінили навчальний електронний курс на високому рівні та продемонстрували гарні результати імплементації отриманих знань у повсякденну педагогічну роботу.

6. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ / CONCLUSIONS AND PROSPECTS FOR FURTHER RESEARCH

Проведення тренінгів підвищення кваліфікації для викладачів закладів медичної освіти обґрунтовано необхідністю створення якісного навчального контенту та переходу до створення зручних електронних навчальних матеріалів, що підвищить якість медичної освіти та забезпечить безперервний фаховий розвиток медичних фахівців.

Перспективи подальших досліджень. Подальша імплементація електронного курсу підвищення кваліфікації викладачів в інших закладах медичної освіти та проведення педагогічних експериментів з оцінкою результатів.

7. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ / REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

- [1] М. О. Авраменко, О. О. Фурик, І. О. Юрченко, О. О. Філатова, «Кроки впровадження інноваційних технологій викладання в педіатрії», *Актуальні питання діагностики та лікування алергічних і неалергічних захворювань респіраторної системи у дітей із сателітним симпозиумом, на наук.-практ. конф. Сучасні технології та інновації викладання педіатрії та пульмонології» (Чернівці, 25–26 жовт. 2016 р.)*. Чернівці, 2016, с. 3–5.
- [2] О. О. Фурик, О. В. Рябокони, Т. Є. Оніщенко, Д. А. Задирака, «Перспективи впровадження інноваційних технологій в медичну освіту», *Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології, на навч.-метод. конф. (Чернівці, 20 квіт. 2016 р.)*. Чернівці, 2016, с. 477–478.
- [3] Л. В. Сапожниченко, Ю. В. Козлова, «Актуальні проблеми теоретичної та практичної підготовки студентів-медиків при вивченні циклу "Внутрішня медицина" на 6 курсі», *Медична освіта*, № 3, с. 67–69, 2018.

- [4] О. П. Гульчій, І. М. Хоменко, Н. М. Захарова, О. О. Зеліковська, «Досвід використання SMART-технологій у модернізації післядипломної освіти лікарів профілактичної ланки», *Інформаційні технології та засоби навчання*, № 65(3), с. 236–248, 2018.
- [5] В. М. Мороз, Ю. Й. Гумінський, Т. Л. Полесья, Л. В. Фоміна, С. В. Заїка, «Реалізація Європейських стандартів вищої освіти у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова», *Медична освіта*, № 2, с. 55–60, 2018.
- [6] Л. В. Журавльова, Н. А. Лопіна, «Сучасні інформаційно-освітні веб-технології в роботі клінічної кафедри», *Формування сучасної концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах, на VIII наук.-практ. конф., присвяченої 210-й річниці ХНМУ та 60-й річниці кафедри медичної та біоорганічної хімії (Харків, 26–27 трав. 2015 р.)*. Харків: ХНМУ, 2015, с. 87–90.
- [7] Л. В. Журавльова, Н. А. Лопіна, «Використання сучасних інформаційно-освітніх ВЕБ-технологій в додипломній та післядипломній підготовці лікарів у контексті Закону "Про вищу освіту"», *Реалізація Закону України «Про вищу освіту» у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференцзв'язку), на Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю, присвяченої пам'яті ректора чл.-кор. НАМН України, проф. Л. Я. Ковальчука (Тернопіль, 21–22 трав. 2015 р.)*. Тернопіль: ТДМУ, 2015, с. 531–533.
- [8] Л. В. Журавльова, Н. А. Лопіна, «Запровадження новітніх методів навчання на рівні післядипломної освіти», *на XLVII навч.-метод. конф. Організація навчального процесу студентів з різними кваліфікаційними рівнями підготовки в ХНМУ*. Харків, 2013, с. 225.
- [9] Л. В. Журавлева, Н. А. Лопіна, «Внедрение элементов дистанционного обучения с применением инновационных веб-технологий в непрерывное медицинское образование», *Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії, на XII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Переяслав-Хмельницький, 30–31 берез. 2015 р.)*. Переяслав-Хмельницький, 2015, с. 225–227.
- [10] Л. В. Журавлева, Н. А. Лопіна, *Информационно-образовательное пространство в работе клинической кафедры в контексте реализации непрерывного медицинского образования*. Харьков, Украина: ХНМУ, 2015, 36 с.

- [11] Н. А. Лопіна, Л. В. Журавльова, «Практико-орієнтований кейс-метод навчання в системі безперервної медичної освіти на основі інформаційних веб-технологій», *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*, № 3/4, с. 67–73, 2018.
- [12] Н. А. Лопіна, Л. В. Журавльова, «Програма підвищення кваліфікації педагогів закладів вищої медичної освіти з використання інформаційно-освітніх веб-технологій в медичній освіті», *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*, № 1(58), с. 60–67, 2019.
- [13] Н. А. Лопіна, Л. В. Журавльова, *Організація інформаційно-освітнього веб-середовища клінічної кафедри вищого навчального закладу медичної освіти*. Харків, Україна: ХНМУ, 2019, 84 с.
- [14] N. Lopina, «Internal medicine department of higher educational medical institution web-site organization and structure based on modern educational web-technologies», *The Seventh International Conference on E-Learning and E-Technologies in Education (ICEEE, 2018)*. Lodz, 2018, pp. 10–19.
- [15] N. Lopina, L. Zhuravlyova, «The Organization of Information and Educational Web-space of the Clinical Department of the Medical Educational Institution», *The Educational Review, USA*, 2019, 3(5), pp. 43–49. <http://dx.doi.org/10.26855/er.2019.05.001>
- [16] О. О. Фурик, І. О. Юрченко, «Роль тьютора у проблемно-орієнтованому навчанні», на *Всеукр. наук.-метод. відеоконф. Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2016, сателітний наук.-метод. семінар-нарада Актуальні проблеми методики викладання інформаційних технологій у фармації (Запоріжжя, 12–13 жовт. 2016 р)*. Запоріжжя, 2016, с. 166–167.
- [17] С. В. Напалков, «О технологическом обновлении подготовки современного педагога», на *конф. Педагогические чтения в ННГУ*. Нижний Новгород – Арзамас, 2015, с. 833–837.
- [18] М. М. Рожко, Г. М. Ерстенюк, В. В. Капечук, М. О. Іванців, С. М. Луцак, В. В. Дзвонковська, В. М. Сенчій, «Сучасні підходи до формування високопрофесійного викладача в Івано-Франківському національному медичному університеті», *Медична освіта*, № 2, с. 65–68, 2018.
- [19] Ю. В. Вороненко, О. П. Мінцер, В. В. Краснов, «Організація безперервного професійного розвитку викладачів у системі медичної освіти (аналітичний огляд та пропозиції)», *Медична освіта*, № 4, с. 6–17, 2012.

- [20] І. В. Соколова, «Професійний розвиток викладачів медичного університету: досвід використання навчальної платформи MoodleCloud», *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*, № 3(60), с. 29–37, 2018.

THE RESULTS OF THE ELECTRONIC EDUCATION COURSE «FUNDAMENTALS OF METHODOLOGY OF THE ELECTRONIC COURSES DEVELOPMENT IN THE FIELD OF MEDICAL EDUCATION»

Natalia Lopina,

MD, PhD, Methodist of the 1st category,
Kharkiv National Medical University.

Kharkiv, Ukraine.

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-0956-1547>

nataliia.lopin@gmail.com

Abstract. The article discusses the necessity for advanced training courses for medical educators using the latest information and educational technologies, including distance learning platforms, based on the national strategy for medical education and the need for continuing professional development of health workers. The experience of domestic medical education institutions in training and retraining of medical teachers was analyzed. The article presents the structure of the e-learning course «Fundamentals of methodology of the electronic courses development in the field of medical education», which was developed to improve the skills of teachers of higher medical education during the pandemic COVID-19 in the world. The practical significance of the course was to create courses created by the cadets themselves with their immediate implementation in the educational process to ensure the educational process during the introduction of distance learning. Teaching methods, as well as means of control of the e-learning course, are described in detail. The results of the course are given taking into account the questionnaire of teachers. Based on quantitative and qualitative monitoring in the distance learning platform, an analysis of the number of e-learning courses that were started to be created by departmental teams in the distance learning platform, data on the introduction of automated testing in the learning process. Following the questionnaire of teachers, the e-learning course received a positive assessment, and its results potentiated the introduction of new teaching technologies, development, and implementation of distance learning at the university level.

Keywords: continuous professional development of medical workers; medical education; advanced training of teachers of higher medical education institutions; a training program for medical teachers; electronic training course; methodology for developing electronic training courses.

РЕЗУЛЬТАТЫ ЭЛЕКТРОННОГО УЧЕБНОГО КУРСА «ОСНОВЫ МЕТОДОЛОГИИ РАЗРАБОТКИ ЭЛЕКТРОННЫХ КУРСОВ В СФЕРЕ МЕДИЦИНСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ»

Лопина Наталия Андреевна,

кандидат медицинских наук,
методист первой категории,

Харьковского национального медицинского университета.
Харьков, Украина.

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-0956-1547>

nataliia.lopin@gmail.com

Аннотация. В статье обсуждается необходимость проведения курсов повышения квалификации для преподавателей учреждений медицинского образования по использованию новейших информационно-образовательных технологий, в частности платформы дистанционного обучения, основываясь на общегосударственной стратегии развития медицинского образования и потребности в непрерывном профессиональном развитии медицинских работников. Проанализирован опыт отечественных учреждений медицинского образования по проведению подготовки, переподготовки медицинских педагогов. Представлена структура электронного учебного курса «Основы методологии разработки электронных курсов в сфере медицинского образования», который был разработан для повышения квалификации преподавателей учреждений высшего медицинского образования в условиях пандемии COVID-19 в мире. Практическая значимость курса заключалась в создании курсантами собственноручно созданных курсов с немедленной имплементацией их в учебный процесс для обеспечения образовательного процесса при внедрении дистанционного обучения. Подробно охарактеризованы методы обучения, а также средства контроля электронного учебного курса. Приведены результаты курса с учетом анкетирования преподавателей. Основываясь на проведении количественного и качественного мониторинга в платформе дистанционного обучения приведены анализ количества

электронных учебных курсов, которые начали создавать кафедральные коллективы в платформе дистанционного обучения, данные по внедрению автоматизированного тестирования в учебный процесс. В соответствии с анкетирование преподавателей электронный учебный курс получил положительную оценку, а его результаты потенцировали внедрение новейших технологий преподавания, развитие и внедрение дистанционного формата обучения на общих университетском уровне.

Ключевые слова: непрерывное профессиональное развитие медицинских работников; медицинское образование; повышение квалификации педагогов учреждений высшего медицинского образования; программа подготовки медицинских педагогов; электронный учебный курс, методология разработки электронных учебных курсов.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

- [1] M. O. Avramenko, O. O. Furyk, I. O. Yurchenko, O. O. Filatova, «Kroky vprovadzhennia innovatsiinykh tekhnolohii vykladannia v pediatrii», Aktualni pytannia diahnozyky ta likuvannia alerhichnykh i nealerhichnykh zakhvoriuvan respiratornoi systemy u ditei iz satelitnym sympoziumom, na nauk.-prakt. konf. Suchasni tekhnolohii ta innovatsii vykladannia pediatrii ta pulmonolohii» (Chernivtsi, 25–26 zhovt. 2016 r.). Chernivtsi, 2016, s. 3–5.
- [2] O. O. Furyk, O. V. Riabokon, T. Ye. Onishchenko, D. A. Zadyraka, «Perspektyvy vprovadzhennia innovatsiinykh tekhnolohii v medychnu osvitu», Aktualni pytannia vyshchoi medychnoi ta farmatsevychnoi osvity: dosvid, problemy, innovatsii ta suchasni tekhnolohii, na navch.-metod. konf. (Chernivtsi, 20 kvit. 2016 r.). Chernivtsi, 2016, s. 477–478.
- [3] L. V. Sapozhnychenko, Yu. V. Kozlova, «Aktualni problemy teoretychnoi ta praktychnoi pidhotovky studentiv-medykiv pry vyvchenni tsykladu "Vnutrishnia medytsyna" na 6 kursiv», Medychna osvita, № 3, s. 67–69, 2018.
- [4] O. P. Hulchii, I. M. Khomenko, N. M. Zakharova, O. O. Zelikovska, «Dosvid vykorystannia SMART-tekhnolohii u modernizatsii pisliadyplomnoi osvity likariv profilaktychnoi lanky», Informatsiini tekhnolohii ta zasoby navchannia, № 65(3), s. 236–248, 2018.
- [5] V. M. Moroz, Yu. Y. Humynskyyi, T. L. Polesia, L. V. Fomina, S. V. Zaika, «Realizatsiia Yevropeiskykh standartiv vyshchoi osvity u Vinnytskomu

natsionalnomu medychnomu universyteti im. M. I. Pyrohova», Medychna osvita, № 2, s. 55–60, 2018.

- [6] L. V. Zhuravlova, N. A. Lopina, «Suchasni informatsiino-osvitni veb-tehnologii v roboti klinichnoi kafedry», Formuvannia suchasnoi kontseptsii vykladannia pryrodnychych dystsyplin u medychnykh osvitnikh zakladakh, na VIII nauk.-prakt. konf., prysviachenoj 210-y richnytsi KhNMU ta 60-y richnytsi kafedry medychnoi ta bioorhanichnoi khimii (Kharkiv, 26–27 trav. 2015 r.). Kharkiv: KhNMU, 2015, s. 87–90.
- [7] L. V. Zhuravlova, N. A. Lopina, «Vykorystannia suchasnykh informatsiino-osvitnikh VEB-tehnologii v dodyplomnii ta pisliadyplovnii pidhotovtsi likariv u konteksti Zakonu "Pro vyshchu osvitu"», Realizatsiia Zakonu Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» u vyshchii medychnii ta farmatsevtichnii osviti Ukrainy (z dystantsiinym pidiednanniam VM(F)NZ Ukrainy za dopomohoiu videokonferentszviazku), na Vseukr. navch.-nauk. konf. z mizhnar. uchastiu, prysviachenoj pamiaty rektora chl.-kor. NAMN Ukrainy, prof. L. Ya. Kovalchuka (Ternopil, 21–22 trav. 2015 r.). Ternopil: TDMU, 2015, s. 531–533.
- [8] L. V. Zhuravlova, N. A. Lopina, «Zaprovadzhennia novitnikh metodiv navchannia na rivni pisliadyplovnii osvity», na XLVII navch.-metod. konf. Orhanizatsiia navchalnogo protsesu studentiv z riznymy kvalifikatsiinymy rivniamy pidhotovky v KhNMU. Kharkiv, 2013, s. 225.
- [9] L. V. Zhuravlova, N. A. Lopina, «Vnedrenie elementov distancionnogo obucheniya s primeneniem innovacionnykh veb-tehnologij v nepreryvnoe medicinskoie obrazovanie», Problemy ta perspektyvy rozvytku nauky na pochatku tretogo tysiacholittia u krainakh Yevropy ta Azii, na XII Mizhnar. nauk.-prakt. internet-konf. (Pereiaslav-Khmelnyskyi, 30–31 berez. 2015 r.). Pereiaslav-Khmelnyskyi, 2015, s. 225–227.
- [10] L. V. Zhuravlova, N. A. Lopina, Informacionno-obrazovatel'noe prostranstvo v rabote klinicheskoi kafedry v kontekste realizacii nepreryvnogo medicinskogo obrazovaniya. Har'kov, Ukraina: HNMU, 2015, 36 s.
- [11] N. A. Lopina, L. V. Zhuravlova, «Praktyko-oriietovanyi keis-metod navchannia v systemi bezpererвної medychnoi osvity na osnovi informatsiinykh veb-tehnologii», Neperervna profesiina osvita: teoriia i praktyka, № 3/4, s. 67–73, 2018.
- [12] N. A. Lopina, L. V. Zhuravlova, «Prohrama pidvyshchennia kvalifikatsii pedahohiv zakladiv vyshchoi medychnoi osvity z vykorystannia informatsiino-osvitnikh veb-tehnologii v medychnii osviti», Neperervna profesiina osvita: teoriia i praktyka, № 1(58), s. 60–67, 2019.

- [13] N. A. Lopina, L. V. Zhuravlova, «Orhanizatsiia informatsiino-osvitnoho veb-seredovyshcha klinichnoi kafedry vyshchoho navchalnoho zakladu medychnoi osvity». Kharkiv, Ukraina: KhNMU, 2019, 84 s.
- [14] N. Lopina, «Internal medicine department of higher educational medical institution web-site organization and structure based on modern educational web-technologies», The Seventh International Conference on E-Learning and E-Technologies in Education (ICEEE, 2018). Lodz, 2018, pp. 10–19.
- [15] N. Lopina, L. Zhuravlyova, «The Organization of Information and Educational Web-space of the Clinical Department of the Medical Educational Institution», The Educational Review, USA, 2019, 3(5), pp. 43–49. <http://dx.doi.org/10.26855/er.2019.05.001>
- [16] O. O. Furik, I. O. YUrchenko, «Rol' t'yutora u problemno-orientovanomu navchanni», na Vseukr. nauk.-metod. videokonf. Aktual'ni pitannya distancijnoi osviti ta telemedicini 2016, satelitnij nauk.-metod. seminar-narada Aktual'ni problemi metodiki vikladannya informacijnih tekhnologij u farmacii (Zaporizhzhya, 12–13 zhovt. 2016 r). Zaporizhzhya, 2016, s. 166–167.
- [17] S. V. Napalkov, «O tekhnologicheskomo obnovlenii podgotovki sovremennogo pedagoga», na konf. Pedagogicheskie chteniya v NNGU. Nizhnij Novgorod – Arzamas, 2015, s. 833–837.
- [18] M. M. Rozhko, H. M. Ersteniuk, V. V. Kapechuk, M. O. Ivantsiv, S. M. Lutsak, V. V. Dzvонkovska, V. M. Senchii, «Suchasni pidkhody do formuvannia vysokoprofesiinoho vykladacha v Ivano-Frankivskomu natsionalnomu medychnomu universyteti», Medychna osvita, № 2, s. 65–68, 2018.
- [19] Yu. V. Voronenko, O. P. Mintser, V. V. Krasnov, «Orhanizatsiia bezperervnoho profesiinoho rozvytku vykladachiv u systemi medychnoi osvity (analychnyi ohliad ta propozytsii)», Medychna osvita, № 4, s. 6–17, 2012.
- [20] I. V. Sokolova, «Profesiinyi rozvytok vykladachiv medychnoho universytetu: dosvid vykorystannia navchalnoi platformy MoodleCloud», Neperervna profesiina osvita: teoriia i praktyka, № 3(60), s. 29–37, 2018.

Додаток

**Перелік запитань анкетування викладачів-курсантів курсу
«Основи методології розробки електронних курсів в сфері медичної
освіти» після завершення навчання у курсі**

1. Чи корисною для Вас була інформація, надана у електронному курсі?

Так

Ні

2. Чи Вам було зручно працювати в електронному курсі?

Так

Ні

3. Чи дисциплінувала Вас необхідність здачі робіт на перевірку в кожній темі електронного курсу?

Так

Ні

4. Чи легко сприймалася надана у курсі інформація?

Так, легко

Складно

Відмічаю середній рівень складності матеріалів курсу

5. Чи Вам було зручно працювати в електронному курсі?

Так

Ні

6. Чи було Вам достатньо матеріалів, викладених у курсі, для забезпечення Вас методичною інформацією для швидкої адаптації до роботи у дистанційному форматі в платформі дистанційного навчання ХНМУ?

Достатньо

Недостатньо

Щоб знайти відповіді на питання, іноді було необхідно звертатися до інших джерел

7. Чи було Вам достатньо матеріалів, викладених у курсі, для забезпечення Вас методичною інформацією щодо методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти?

Достатньо

Недостатньо

Щоб знайти відповіді на питання, іноді було необхідно звертатися до інших джерел

8. Наскільки ефективним було Ваше навчання в курсі?

Ефективне

Важко оцінити

Неефективне

9. Чи вдавалося Вам одразу імплементувати нові знання, отримані в курсі, у Вашу повсякденну педагогічну роботу?

Так

Важко оцінити

Ні

10. Як Ви оцінюєте зворотній зв'язок від викладача (отримання відповідей на свої питання)?

Зворотній зв'язок був своєчасний та допомагав у вирішенні складних питань

Виникали питання, на які не вдавалося отримати відповідь

Поганий зворотній зв'язок

Не можу оцінити

11. Чи були раціональними ті часові витрати, що Ви присвятили роботі у курсі?

Так

Ні

12. Чи користувалися Ви матеріалами, представленими у темі карантин в стилі «Рятівний жилет для викладача в умовах швидкого запровадження дистанційного формату»?

Так

Ні

13. Як Ви оцінюєте свій рівень знань, щодо методології розробки електронних курсів в сфері медичної освіти?

Не вибрано

Відмінно

Добре

Задовільно

Незадовільно

14. Як Ви оцінюєте зацікавленість студентів у впровадженні елементів дистанційного навчання у традиційну освіту (по 5 шкалі, де 5 найвищій рівень зацікавленості)?

1

2

3

4

5

15. Чого, на Вашу думку, не вистачало в курсі? Що б Ви ще хотіли додати до курсу і це було б цікавим і необхідним на Ваш погляд?

16. Що Вам найбільше сподобалося і було найбільш корисним для Вашої роботи у дистанційному форматі?

17. Чи перспективним Ви розцінюєте використання цього досвіду, елементів дистанційної освіти після відміни карантину при поєднанні з традиційною моделлю навчання?

Так

Ні

18. Чи хотіли б Ви регулярно отримувати відеолекції, методичні матеріали та кращий досвід для можливості Вашого подальшого розвитку у використанні інструментів дистанційного формату навчання?

Так

Ні

19. Чи хотіли б Ви мати досвід у якості спікера на методичних нарадах щодо подальшого покращення впровадження дистанційного формату?

Так

Ні

*Стаття надійшла до редакції
07 липня 2020 року*